

הכתוב לחיים

ממאמריו של הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א

הסוד של

בחינו

להורות לפנינו

חובות המנהיג לאור הפרשה

לילות טבת הארוכים

סכנת הרוחות הזרות

הכתוב לחיים

ממאמריו של הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א

להורות לפניו | חובות המנהיג לאור הפרשה

לילות טבת הארוכים

סכנת הרוחות הזרות

נותן בכל הנרות שמן במדת חצי לוג ששערו בה לילי תקופת טבת הגדולים, שלא יכבה בטבת בלילה והתורה אמרה מערב עד בוקר, (שבת כב: ברש"י, וכן רש"י ריש פרשת תצוה)

ומטרת המנורה אינה לאורה שהרי כל ארבעים שנה שהלכו בני ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו [של מקום, או לאורו של עמוד הענן - תוד"ה וכו'], אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל. ומאי עדות - אמר רב זו נר המערבי שנותן בו שמן כמדת חברותיה [חצי לוג] וממנו היה מדליק הנרות בין הערבים ובו היה מסיים הטבת הנרות שדלק כל היום ואינו מטיבו עד הערב.

צא ולמד שאף שהכהן המיטיב את הנרות בערב תכף להדלקתן עומד יחיד למול אותו נר ששורד ודלק כל היום, והוא הזוכה לדשנו ולשוב להדליקו מהישנה האחוזה בידו או מונחת בכלי (רש"י) והוא נוכח ונפעם מהנס שמעל לטבע המתרחש בהיכל, מכל מקום, הכרת האמת - בלי פקפוק ובלא עוררין היא האמת הנצחית הקוראת בראש חוצות - שהשכינה שורה בישראל.

וראו חכמים שיש בכח לילי טבת הגדולים והארוכים להכהות ולהכחיש מעדות זו ולפיכך הצריכו כמות מרובה של שמן שאפילו בלילות חשוכים כאלו תבהיק המנורה הטהורה ונרותיה נרות המערכה ותעיד עדותה ששכינה שרויה בישראל.

כי אכן מפורש בסליחות לעשרה בטבת כי חדש זה משולש בפורעניות שהוכינו בו.

דעכני בשמונה בו שמאלית וימנית הלא שלשתן קבעתי תענית ומלך יון אנסני לכתוב דת יונית והיא העובדא המובאת במסכת סופרים (פרק א' הלכה ז) בתלמי המלך שכתבו לו חמשה זקנים את התורה יונית והיה היום קשה לישראל כיום שנעשה בו העגל. ועוד שם המעשה באתו תלמי שכנס ע"ב זקנים והושיבם בשבעים ושתים בתים ולא גלה להם על מה כנסם ונכנס לכל אחד ואחד מהם ואמר להם כתבו לי תורת משה רבכם.

הרשות לישב בטוב ארץ מצרים ולמכש ית עמודיא דארעא (תרגום יונתן) ופרושו לכבוש השומרים והמומונים שבארץ ולקבל את הסכמתם להקים את "המובלעת היהודית" במקום שהוא ארץ מרעה שתועבת מצרים היא כל רעה צאן. (מו לד)

•••

**ומכאן הערה והארה
למי שזכוהו מן שמיא
להיות מלך - שהקים
או הוקם על מקום
תורה עד כמה חייב
לבו לחוש ולהתחבר
לכל צאן מרעיתו
השותים מים מבארו
ומרוים את צמאונם
וזאת מתוך דבקותו
בתורה ובלא הסרת
לב, וכשהוא משמש
להם כדוגמה אישית
למי שעוסק בתורה
ובצרכי ישראל ביום
ובלילה**

•••

ומובן שאין מוכשר וראוי לסדור עניינים משרדיים אלו - כאותו הבן שהועיד אותו האב (מט"י) לשבת הרודה את העם ומנחו שיהיו מלכים יוצאים רק ממנו ולא תסור ממנו אל אחד מאחיו. (רמב"ן)

ובזה אין המקרא יוצא מידי פשוטו:
ואת יהודה - מלך שבאחיו והבקי

ראוי היה אבינו יעקב לירד למצרים בשלשלאות של ברזל אלא שזכותו גרמה לו דכתיב: בחבלי אדם אמשכם - בשביל חבת האדם משכתים למצרים בחבלים ולא בשלשלאות כדרך הגולים למרות שעל פי גזרת גלות ירד לשם, ואהיה להם כמרימי עול על לחיהם - כאדם הסובל ומסייע לבהמתו להרים העול מעל צוארה בלווחין ובמקלות. ואט אליו אוכיל - הטיתי לכם כח להכיל את עבודת הפרך. (שבת פט:)

ומתוך החבלים שמשכוהו למךנו יעקב אבינו פרשת גלות וסדריה, הטובים לשעתו אך לנו יש ללמוד מכאן לשאר גלויות וטלטולי דרך המזדמנות.

מתגלה עליו האלקים - מדת הדין (רמב"ן) - ומודיעו שלמרות שכבר הכתירו בשם ישראל - כי שרית עם אלקים ואנשים, במסע גלותי זה יהא יעקב יעקב לרמוז לו כי יהא בבית עבדים ולא ישור עם אלקים ועם אנשים ולא יוכל כי מעתה מתחילה הגלות. וכן החל את הספר השני ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו - כי בשם בני ישראל יבאו שמה ויפרו הבנים וירבו ויגדל שמם וכבודם, אבל יעקב הוא עתה ברדתו שם. (מ"ד ברמב"ן)

ומובטח לו שאין לו לירא מרדה מצרימה כי בכל צרתו לו צר והוא ירד עמו מצרימה, ויוסף ישית ידו על עיניו.

ובאר הגר"י אברמסקי זצ"ל שהודיעו כי היד המלכותית העונדה בטבעת פרעה שהוסיף וגזר שמבלעדי יוסף לא יהא שום אדם רשאי להחזיק כלי זיין בידו, וכן לא ירכב על סוס (מא מד) תושב ותתנהל על פי עיניו תושב ותתנהל על פי עיניו של הזקן - אביו יעקב - שישמש לו כעינים. [וכן אתה מוצא בימים יבאו כשמשא מחלה פני חותנו להשאר עמו ועם שישים רבאו כי על כן ידע חותנו במדבר והיית לנו לעינים - במדבר י' י"א - כל דבר ודבר שיתעלם מעינינו תהיה מאיר עינינו]

מצויד בהבטחה זו נושאים אותו בניו ואת כל הנפש הבאה עמו ויבאו מצרימה. אכן הוא לעצמו רואה חובה וצורך לשלוח את "כח החלוץ" - לפנות לו מקום ולהורות היאך יתישב בה ומכוונו אל האיש אדני הארץ שבמוצא פיו הדבר תלוי פה שיריה ויתן את

ועדיפי מיהודה שהם מורים אליבא דהילכתא [להורות כדת וכהלכה].

ונראה כי השריש לנו יעקב שאומנם כשהתורה מצויה וקיימת ומבקש האדם להאיר את עיניו במשנה ברורה או בהלכה ברורה יגש למורי ההוראות שסדורה להם משנתם לאסוקי שמעתא אליבא דהילכתא והם יהיו או משבט לוי או משבט ארץ ישראל. אך הבא ליסד ולהקים מקום תורה לצורבים ולתלמידים המבקשים לעלות בהר ה' ולקום במקום קדשו חובתו לדעת כי זו מלכות בזעיר אנפין והראוי להקימה הוא אך ורק מי שהוא מזרע המלוכה ושהוקנו לו התכונות הנצרכות למלכות.

וכן אתה מוצא ברבותינו ז"ל שתפקידו הנאצל של ראש ישיבה קרוי מלך, ובשלהי ברכות נמנע רב יוסף מלמלוך ולהיות ראש ישיבה לפי שחשש לדברי הכלדאי שאמרו לו שמלכותו תאריך רק שנתים ונדחה מפני השעה ולא אבה למלוך למרות דרגתו "סיני" על שם בקיאותו הגדולה בברייתות הרבה שהכל צריכים למי שקץ שמועות ומסרה לרבה שדורר כ"עוקר הרים" לפי שהיה מחודד יותר בפלפול ונמשכה מלכותו במשך כ"ב שנים ובמות רבה זכה רב יוסף למלוך שנתים וחצי. (ברכות סד.)

ומלבד אריכות ימיו שזכה מכח ותורו עוד זכה בקניינים רוחניים שהנחלים לנצח בתורתנו שהחדוש של קנין הגזילה של שינוי השם נתחדש לו רק לאחר כ"ב שנות המתנתו להתמנותו לראש ישיבה [ב"ק סו:] וכעין זה בתובות (מב:), והיא שעמדה לו שלא נזקק לרופא בכל אותן שנים (ברכות שם) כמאמר רבותינו בעל ה"אבי עזרי" ובעל "איילת השחר": "נער הייתי וגם זקנתי ולא ראיתי מי שמוותר ולא מרויח".

ואף שתוך אותם שנים חלה ונשתכח תלמודו והוצרך אביו תלמידו המובהק להזכירו את מה שהזכיר בשמועותיו (נדרים מא.) ואף שבקש להעשות סומא כאשר לא זכה לרכוש את מדת רב רבו שלא להסתכל חוץ לד' אמותיו (רבנו גרשום - סוף מנחות) ואף שכל ימיו היה מהרחמנים ומהרתחנים ומאניני הדעת ששנינו בברייתא שאין חייהם חיים (פסחים קיג:) מכל מקום די הוא לו שנתגדל ונתרומם בהאי יומא שניתנה בו תורה לישראל לבלתי היותו יוסף משוקא אלא המלך יוסף - סיני - שהיה ראש ישיבה במשך כשנתים ופלגא.

וכן מצינו שכאשר הודיעה על הנהגת רבא תלמידו שהיה פוסע לאחור בצאתו מלפניו למרות סמיכותו ורגליו נתקלו באסקופת ביהמ"ד עד זוב דמו שברכו: יהי רעוא דתרום כישך אכולה כרכא - תהיה ראש ישיבת הכרך. (יומא נג:)

ובסנהדרין (ה.) עולה שכשם שזקה הזקן את המלכות לרביעי שבבניו בברכתו: לא יסור שבט מיהודה [שבט לשון סרה - רש"י] באותה

בגנוני ונמוסי מלכות שלח למושל בכל ארץ מצרים, להורות לפניו - לקבל את האישורים הממשלתיים הנצרכים לעליה על הקרקע העידית של טוב ארץ מצרים, וכשהכל הסתדר בצורה המיטיבית באו ארצה גשן. וישמח צדיק כי נעשה רצונו והגלות מתחילה בחבלי אדם וברחמיו הרבים.

ב.

מדרש אגדה להורות לפניו - לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא הוראה. (רש"י)

וחסנו וחזקו של הבא להקים בית תלמוד שמשם תצא הוראה לישראל נבחנים בעתות זעזוע כשמקצה המחנה עולים קולות של ענות חלושה או של מורדים במלכות האומרים ננתקה את מוסרותימו ונשליכה מעמנו עבותימו שלא יפול ברוחו ויעמד במלכותו כאדונו דוד בברחו מפני אבשלום בנו ושר מזמור ולא קונן לפי שידע שהארים משלם חובו ושמש בפרעונו

ומכיון שמעשה אבות סימן הוא לבנים יש לנו לחדור בהתבוננות מרובה האין מתאים להקים בית תלמוד שמשם תצא הוראה לאותם שירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל. או לאותו המשול כחמור גרם לסבול עול תורה, וכמבואר (יומא כז.) דגמירי דלא משכחת צורבא מרבנן דמורי - [שמורה הוראות בישראל - רש"י] אלא דאתי משבט לוי או משבט יששכר

חכמת יונית - צרתה של תורה שבכתב היא ולפי שאין התורה יכולה להתרגם כל צרכה על ידה. (לשון המסכת סופרים) כי מתחת היות התורה אמיתית באמונה מוצקת ש"זאת התורה לא תהא מוחלפת" וחובת האדם לעמול ולהתיגע במשמעותה ובהבנתה מרשה יון לעצמה ובחכמתה להטות את דברי התורה ואף לשנות בה ככל העולה על רוחה, וכאותם ע"ב זקנים שנתן הקב"ה בלב כל אחד עצה לשנות בתורת משה ובלבד שלא לפגוע באותו מלך, וכגון המנעותם מלכתב ארנבת מחשש ומפחד שלא יאמר שחקו בי היהודים והטילו שם אשתי בתורה. (מגילה

(ט.)

התאמת התורה האמיתית והנצחית לרצונו של בשר ודם ולמגמתו - היא מכה חשכה - זו יון שהחשיכה עיניהם של ישראל וגזרה עליהם לחקוק על קרן השור אין לנו חלק באלקי ישראל. והזמן גורם בהתגברותה של קליפת יון ולפיכך הוצרכו ליתן לנרות המערכה מדת חצי לוג שמן שגם בלילות קודרים מעין אלו יגיה ויזרח העדות הבאה לכל באי עולם ששכינה שרויה בישראל.

כי זו מאווייה של גלות זו שרדתה בנו במשך ק"פ שנים בהיותנו יושבים על אדמתנו עובדים במקדשנו ומעלים נרות המערכה לנעוץ צפרני החשך בקדש, לטמא את השמנים הטהורים לבל תהא עולה מהן העדות ששכינה שרויה בישראל.

ולפיכך כשנודעזעה ארץ ישראל ת"ק פרסה על ת"ק פרסה בזמן מלחמת האחים החשמונאים - הורקנוס ואריסטובולוס - ויושבי קרתא דשופריא מבפנים שלשלו קופת דינרין מתרומת הלשכה לאותן שמחוץ לה כדי שיקנו כבשים לתמידין והמה קנו להם חזיר וכיון שהגיע לחצי החומה נעץ ציפורניו בחומה [שהרי סימן חיצון של מפריס פרסה ויש לו ושם קבועות ציפורניו] ותרעד הארץ, העמיקו חכמי ישראל וגלו שהיתה זאת עצת בליעל של זקן אחד שהיה מכיר בחכמת יונית ולעז להם: כל זמן שעוסקים בעבודה אין נמסרים בידכם.

זהו הסממן האופייני למכירים בחכמת יון ולמתיונים תלמידיהם: המשילו את העבודה ובמקומה אך תעלו חזיר על המזבח ותשנו את מהות הקורבן לפי הבנתכם הפרטית ולא כצויו של הבורא ולפיכך גזרו באותה שעה ארור על המגדל חזירים שהם הסמל המובהק לבעלי סימן טהרה חיצוני ולפיכך פושט טלפיו להראות שהם סדוקות ושסועות אך מצניע ומסתיר את חסרון

סימנו השני שהוא גרה לא יגר. וכך אכהו את האדם שילמד את בנו חכמת יונית. (ב"ק פב:)

ובאו בה פריצים - וחללוה (ע"ז נב:) מכיוון שנכנסו עובדי כוכבים להיכל יצאו כליו לחולין (רש"י) ההיכל עומד על עמדו, המזבח קיים על מכוננו אך מחוללים המה מקדושתן, וכדי לשמור על קדושתן [ומה עוד שבבית שני עסקינן החסר ארון וכפרת שנגנזו בימי יאשיה] חובה היא להאיר באותן נרות המעידות לכל באי עולם ששכינה שרויה בישראל.

שנה נוראה של מלחמות בכמה חזיתות, שנה שדם בנינו נשפך כמים ונוהים כולם אחר רוב הנכרים והטועים שבינינו וקבעו את השם הגויי "שבעה באוקטובר" הס מלקרא בשם ה' ולהזכיר לכולנו כי ביום שבת קדש בו התיחדנו עם בוראנו ויוצרנו ב"יחודא שלים" בעצרת שהוא רגל בפני עצמו נזרקנו בבשת פנים ובחרי אף מחדר היחוד למשיסה ולהריגה

עוד יש להתבונן כי עד אחד גם כן נאמן ומסוגל להעיד לכל כי שכינה שרויה בישראל. שהרי העדות בוקעת ועולה מנר שנתמלא שמן כמדת חברותיה שנכלה בהן השמן והוטבו בשחרית ואילו הוא הבודד שממשיך לדלוק על למועד הטבתו והדלקתו בין הערבים. כי עוצמת האמת אינה דורשת קולות וברקי ואלומות אור מרצדים - כי לא ברעש ה', אלא אותה שלהבת זעירה הנצבת בפחות מעשרה טפחים ודולקת למרות כל הרוחות שאינם מצויות המתאמצות לשוא לכבותה היא העדות הנצחית לכל באי עולם ששכינה שרויה בישראל.

ב.

במשנה במגילה (ה:) התיר רשב"ג שיכתבו הספרים ביונית, וטעמו (ט:) נסמך על ברכתו של נח לבנו יפת

ולהתחבר לכל צאן מרעיתו השותים מים מבארו ומרוים את צמאונם וזאת מתוך דבקותו בתורה ובלא הסרת לב, וכשהוא משמש להם כדוגמה אישית למי שעוסק בתורה ובצרכי ישראל ביום ובלילה. (הלכה ה)

וידע המלך התורני שככל שינהג כבוד בחכמי התורה ולומדיה תתיקר מלכותו ולא יגרע מאומה ממעלתו שהרי גם המלך היהודי מצווה לכבד לומדי התורה ויעמד בפני הסנהדרין וחכמי ישראל כשיכנסו לפניו ויושיבם בצדו כשם שמצינו ביהושפט מלך יהודה שהיה עומד מכסאו ומנשקו ומחבקו וקורא לו רבי ומורי. (פ"ב ממלכים ה"ה)

וכמו כן ישגן את שאר חובותיו (הלכה ו) להיות לבו בקרבו שפל וחלל ולא לנהוג גסות הרוח בישראל יותר מדאי. ויהא חונן ומרחם לקטנים ולגדולים ויחוס על כבוד קטן שבקטניהם ויתנהג לעולם בענוה יתירה כמשה שלמרות גדולתו אמר ונחננו מה. ויסבל טרחם ומשאם ותלונותם וקצפם כאשר ישא האומן את היונק ויזכור תמיד כי רועה קראו בכתוב לרעות בעם קדשו ודרכו של רועה מפורשת בחזון ישעיהו (מ' יא) כרעה עדרו ירעה, בזרועו יקבץ טלאים ובחיקו ישא עלות ינהל. (פ"ב ממלכים ה"ו)

וחסנו וחוזקו של הבא להקים בית תלמוד שמשם תצא הוראה לישראל נבחנים בעתות זעזוע כשמקצה המחנה עולים קולות של ענות חלושה או של מורדים במלכות האומרים ננתקה את מוסרותימו ונשליכה מעמנו עבותימו שלא יפול ברוחו ויעמד במלכותו כאדוננו דוד בברחו מפני אבשלום בנו ושר מזמור ולא קונן לפי שידע שהאריס משלם חובו ושמה בפרעונו (ברכות ז:) ואף יתחזק במעוזה כשלמה בנו שמתחילה שלט על העולם וטרדו מלך השדים וזה היה חלקו מכל עמלו שגם כשנותר לו מכל מלכותו מקלו או בגדו ידע לנהוג בו כנהוגי מלכות ומתוך כך זכה לחזור ולמלוך על כל ישראל. (גיטין סח:)

ויחקוק לפניו בעט ברזל ובצפרן שמיר כי רק הוא המתנשא לכל לראש - ואפילו ריש גרנותי משמיא הוא דמוקי ליה, והוא לבדו הממליך מלכים - ולו המלוכה. ועל ידי זה יאריך ימים על ממלכתו וחפץ ה' בידו יצלח להרים קרנה של תורה לנחת רוח לפניו יתברך.

הגיגים אלו הם תמצית עשרות שנות "להורות" לפניו בהקמת בתי תלמוד שמשם יוצאת הוראה וברוך המקום שלא עזב חסדו ואמתו מעם עבדו.

מדה הניח את המחוקק - שהיא שררה מועטת - לבין רגליו ואלו הן בני בניו של הלל שמלמדים תורה ברבים. [הלל נשיא היה כדאמרו בפסחים הושיבוהו בראש ומנוהו נשיא עליהם]

וכן מוצאים אנו ביום פטירת רבי (כתובות ק:) שדאג למנות את גמליאל בנו לנשיא משם שהיה ממלא מקום אבותיו ביראת חטא, ואת ר' חנינא בר חמא שישב בראש וכיון שצדיק גזור אומר קם לו "ולא סגי דלא מליך" אף שותר לר' אפס שהיה גדול ממנו שתי שנים ומחצה ומלך עד יום פטירתו.

ובשלהי הנזיקין (גיטין סב:) מקדים גניבא את פניהם של רב הונא ורב חסדא וכופל בשלומם שלמא עלייכו מלכי! שלמא עלייכו מלכי! משום שהתורה משתבחת ומכרזת: בי מלכים ימלוכו. וכופלין שלום למלך.

הן אמנם העמדת ויסוד מקום שממנו תצא הוראה בציון שממנה תצא תורה דורשת ותובעת היא עד מאד, ורק המצויד במדות המלכות ובעוז ותוקף המחוקק יראה ברכה בעמלו. והורינו החזו"א בקונטרסו "אמונה ובטחון" (פרק ג' אות כו) - שמן המורגלות לחשוב לחובה ליסד ישיבות לגדל בניי לתורה. והיצירה של תלמידי חכמים מוכרת לחובה רבת הערך, מוכרת לתל תלפיות ולדבר העומד ברומו של עולם ולדבר שכל חיי הדור תלוים בו.

וכן ה"אחייעור" בהקדמתו סוקר את ימי עם עולם ומעיד מפני כתבו שכח ישראל סבא לאלקיו ולתורתו בכל הדורות ובכל התקופות והזמנים - גם כשחרב חדה היתה מונחת על צוארו תורת ה' היתה שעשועיו כל היום. וכל מקום שהלך ישראל עם מקל נודדים ובכל מקום שגלה שכינה עמו ושם הכין משכן אהלו ללמוד תורה.

וברור לכל שרק המרומם משאר אחיו ושהיתה עמו רוח גבורה שננסכה עליו ממרום הוא שהצליח להקדים ולהכין משכני תורה ממסד ועד טפחות גם בארץ לא זרועה וגם בעתות צרה וישראל סבא בוחר בקפידה יתירה את המלך שבבניו להורות לפניו גשנה.

הרמב"ם (פ"ג ממלכים ה"ו) מודיענו כי לב המלך הוא לב כל קהל ישראל ולפיכך דבקו הכתוב - בתורה יותר משאר העם שנאמר והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו, וכמו כן הקפידה על הסרת לבו שנאמר ולא יסור לבבו.

ומכאן הערה הארה למי שזכוהו מן שמיא להיות מלך - שהקים או הוקם על מקום תורה עד כמה חייב לבו לחוש

שפרש עליו השמלה: יפת אלקים ליפת - דבריו של יפת ויפיותו הוא לשון יון היפה מכל בני יפת - תהא באהלי שם.

לתוצאה איומה זה של חושך, ואין הוא נמצא באוצרו של בן אחותו. [ועין בקובץ שעורים - חלק ב' - סימן מ"ז]

וכן מבאר בנו רבי שלשון יוני היא לשון צח ובה ישיח האדם היושב בארץ ישראל (ב"ק פג.) אך חכמת יונית סכנה יש בה ורשב"ג עצמו הגיר דמעה מעינו ועולל על אלף ילדים שהיו בבית אבא, מחציתם למדו תורה ומחציתם למדו חכמת יונית ולא נשתייר מהם אלא אני כאן ובן אחי אבא בעסיא.

בשנה זו מתגלה חכמתם ובינתם של ישראל לעיני כל העמים בידועם לחשב תקופות ומזלות וזכו לנו לפי קביעות הלוח את חדש חשון כמלא - וכן את חדש כסלו כמלא - וביום שנכפל בו כי טוב נהגנו בקדושה כפולה של יום ששי של חנוכה וא' דר"ח טבת וברכנו זה את זה בחדש טוב ובחנוכה שמח, וכמה מצער ומכאיב שרבים מאחינו איחלו בחצות ליל ברכות לכבוד ה"שנה המתחדשת" והמירו חכמתנו ובינתנו בטעות היונית ובהליכה מוחצנת עם גויי הארצות ואומות העולם.

אך למתבונן בעינא פיקחא קימת גם האינדנא עדות לכל באי עולם ששכינה שרויה בישראל הישרדותה של הכבשה הנרדפת מכל אויביה

מדרום (חמאס) ומצפון (חיובאללה)

גם אשור נלוה עם

הצר מפרס ואליהם

מצטרפים בני תימן,

והקב"ה מפילים לפנינו

ומצילנו מידם, ובלילות

ההשגחה הפלאית מוצאי

שבת הגדול, וערב ר"ה

שכתמלהלה היורה זיקים

חיצים מות לעשרות

ולמאות, וה' לבדו נשגב

ושמר עיר ומדינה לבל

יפול שום חלל וראו כל

ישרי העולם כי שם ה'

נקרא עלינו ויירא

למשכחת ומחשכת התורה, והמליץ זאת באומרו כי הוגיי התורה מצוים להגות בה בזמנים ברורים וודאים כיום גמור או כלילה ודאי, אך בזמני חשך המתעה את הבריות עד שיראה עמוד כאילו הוא אדם ואדם כאילו הוא עמוד ורואים הרע כאילו הוא ממש טוב והטוב כאילו הוא רע ומתוך כך מתחזקים ומחזיקים מעשיהם הרעים. (המסילת ישרים - פרק ג') הוא הזמן המתאים ללמוד חכמת יונית הגורמת

שנה נוראה של מלחמות בכמה הזיתות, שנה שדם בנינו נשפך כמים ונוהים כולם אחר רוב הנכרים והטועים שבינינו וקבעו את השם הגויי "שבעה באוקטובר" הס מלקרא בשם ה' ולהזכיר לכולנו כי ביום שבת קדש בו התיחדנו עם בוראנו ויוצרנו ב"יחודא שלים" בעצרת שהוא רגל בפני עצמו נזרקנו בבשת פנים ובחרי אף מחדר היחוד למשיסה ולהריגה.

והלא לפני יובל שנים הוכינו בעצם היום שנכפלו בו שתי שבתות - יום הכיפורים שחל להיות בשבת - וקראו שמה לדורות "מלחמת יום הכיפורים" בלא בריחה מההכרה שחטאו, שעונו ושפשעו לפניך עמך בית ישראל. ועתה קם דור אחרון ומאמץ לו את דרכי הגויים ונתפס לתאריך הלועזי כמתנכר ליום השבת שלהוותינו ולצערנו הפך כבר מזמן ל"סוף שבוע", ובוודאי ל"שמחת תורה" שעדין הם כשטן מחפשים ותרים איה נעלמה ועל ידי מי נלקחה.

אך למתבונן בעינא פיקחא קימת גם האינדנא עדות לכל באי עולם ששכינה שרויה בישראל הישרדותה של הכבשה הנרדפת מכל אויביה מדרום (חמאס) ומצפון (חיובאללה) גם אשור נלוה עם הצר מפרס ואליהם מצטרפים בני תימן, והקב"ה מפילים לפנינו ומצילנו מידם, ובלילות ההשגחה הפלאית מוצאי שבת הגדול, וערב ר"ה שכתמלהלה היורה זיקים חיצים מות לעשרות ולמאות, וה' לבדו נשגב ושמר עיר ומדינה לבל יפול שום חלל וראו כל ישרי העולם כי שם ה' נקרא עלינו ויירא.

ובשבוע החנוכה חשף זרוע קדשו והכין מטרות עוז והשקה את הארץ בטובו ומטובו, ועלינו לענות לו בתודה מופלאה ולזמר לפניו בכנור על כי הכין לארץ מטר ולומר לו מודים אנו לפניך על כל טפה וטפה שהורדת ברוב רחמיך נחלתך ונלאה אתה כוננת.

ועדויות אלו ללמוד על הכלל כולו יוצאים לדרוש כי נחפשה דרכינו ונחקורה ונתנתק מחשכת יון ומטומאת ארצות העמים וגם בלילי טבת הארוכים נאיר את בתי בני ישראל במושבותם באור הקטן של נר האמונה אשר באופן מופלא שורד ומעיד כי גם בזמן הזה - אנו עמו וצאן מרעיתו ולא נמיריהו ולא נחליפנו.

ונר אלקים - טרם יכבה. (שמואל א' ג')

זכות העלון נודבה השבוע לרפואת מרת חיה בת לאה שתחי' בתושח"י